

Paasnacht

Traditionele twaalf lezingen, onderbroken door psalmteksten

Pasen is een feest waarvan de inhoud moeilijk te vatten is. De traditionele twaalf paasnachtlezingen geven elk een stukje contour aan van het paasmysterie. Deze woorden vormen ook de rode draad doorheen de bijbel die bij Pasen uitkomt. Voor de volhouders.

Uit Genesis 1-2:4a

¹In het begin schiep God de hemel en de aarde. ²De aarde was nog woest en doods, en duisternis lag over de oervloed, maar Gods geest zweefde over het water.

³God zei: 'Er moet licht komen,' en er was licht. ⁴God zag dat het licht goed was, en hij scheidde het licht van de duisternis; ⁵het licht noemde hij dag, de duisternis noemde hij nacht. Het werd avond en het werd morgen. De eerste dag.

...

²⁶God zei: 'Laten wij mensen maken die ons evenbeeld zijn, die op ons lijken; zij moeten heerschappij voeren over de vissen van de zee en de vogels van de hemel, over het vee, over de hele aarde en over alles wat daarop rondkruipt.' ²⁷God schiep de mens als zijn evenbeeld, als evenbeeld van God schiep hij hem, mannelijk en vrouwelijk schiep hij de mensen. ²⁸Hij zegende hen en zei tegen hen: 'Wees vruchtbaar en word talrijk, bevolk de aarde en breng haar onder je gezag: heers over de vissen van de zee, over de vogels van de hemel en over alle dieren die op de aarde rondkruipen.' ²⁹Ook zei God: 'Hierbij geef ik jullie alle zaadragende planten en alle vruchtbomen op de aarde; dat zal jullie voedsel zijn. ³⁰Aan de dieren die in het wild leven, aan de vogels van de hemel en aan de levende wezens die op de aarde rondkruipen, geef ik de groene planten tot voedsel.' En zo gebeurde het. ³¹God keek naar alles wat hij had gemaakt en zag dat het zeer goed was. Het werd avond en het werd morgen. De zesde dag.

God maakte de wereld, op Zijn woord. Zijn Woord houdt leven in. Wanneer Hij spreekt, zijn het woorden van leven. Daarom is het zo de moeite om naar Zijn woord te luisteren.

Toen God de wereld schiep, zag Hij dat het goed was en zeer goed was. We weten dat dat nu niet meer zo is. We hoeven alleen maar rondom ons te kijken. Maar God brengt ons terug naar die wereld waar het goed was. Zijn Woord brengt ons weer tot leven. Daar gaat Pasen over.

Psalm 33: 6-9

⁶Door het woord van de HEER is de hemel gemaakt,
door de adem van zijn mond het leger der sterren.

⁷Hij verzamelt het zeewater en sluit het in,
hij bergt de oceanen in schatkamers weg.

⁸Laat heel de aarde vrezen voor de HEER,
en wie de wereld bewonen hem duchten,

⁹want hij sprak en het was er,
hij gebod en daar stond het.

Genesis 22: 9-14

⁹Toen ze waren aangekomen bij de plaats waarover God had gesproken, bouwde Abraham daar een altaar, schikte het hout erop, bond zijn zoon Isaak vast en legde hem op het altaar, op het hout. ¹⁰Toen pakte hij het mes om zijn zoon te slachten. ¹¹Maar een engel van de HEER riep vanuit de hemel: 'Abraham, Abraham!' 'Ik luister,' antwoordde hij. ¹²'Raak de jongen niet aan, doe hem niets! Want nu weet ik dat je ontzag voor God hebt: je hebt mij je zoon, je enige, niet willen onthouden.' ¹³Toen Abraham opkeek, zag hij een ram die met zijn horens verstrikt was geraakt in de struiken. Hij pakte het dier en offerde dat in de plaats van zijn zoon. ¹⁴Abraham noemde die plaats 'De HEER zal erin voorzien'.

Abraham werd gevraagd of hij zijn zoon zou offeren, zijn enige, waarnaar hij zo had verlangd, zijn leven lang, zijn geliefde zoon, die hij niet kon missen. Hij zou het gedaan hebben voor God, voor de betrouwbare, maar God vroeg het niet. Hij stuurde een ram als offer in de plaats van Izaak. God zou zijn eigen zoon offeren, voor ons, onbetrouwbaren, God zou zelf een offer voorzien, in onze plaats. Daarover gaat Pasen.

Psalm 16: 5-11

⁹Daarom verheugt zich mijn hart en juicht mijn ziel,
mijn lichaam voelt zich veilig en beschut.

¹⁰U levert mij niet over aan het dodenrijk
en laat uw trouwe dienaar het graf niet zien.

¹¹U wijst mij de weg naar het leven:
overvloedige vreugde in uw nabijheid,
voor altijd een lieflijke plek aan uw zijde.

Exodus 14:19-25

¹⁹De engel van God, die steeds voor het leger van de Israëlieten uit was gegaan, stelde zich nu achter hen op. Ook de wolkkolom die eerst voor hen uit ging stelde zich achter hen op, ²⁰zodat hij tussen het leger van de Egyptenaren en dat van de Israëlieten kwam te staan. Aan de ene kant bracht de wolk duisternis, aan de andere kant verlichtte de vuurzuil de nacht. Die hele nacht konden de legers niet bij elkaar komen. ²¹Toen hield Mozes zijn arm boven de zee, en de HEER liet de zee terugwijken door gedurende de hele nacht een krachtige oostenwind te laten waaien. Hij veranderde de zee in droog land. Het water spleet, ²²en zo konden de Israëlieten dwars door de zee gaan, over droog land; rechts en links van hen rees het water op als een muur. ²³De Egyptenaren achtervolgden hen, alle paarden en wagens van de farao en al zijn ruiters gingen achter hen aan de zee in. ²⁴Maar in de morgenwake keek de HEER vanuit de vuurzuil en de wolkkolom neer op het Egyptische leger en zaaide paniek onder hen. ²⁵Hij liet de wielen van de wagens vastlopen, zodat de Egyptenaren de grootste moeite hadden om vooruit te komen. 'Laten we vluchten!' riepen ze. 'De HEER steunt de Israëlieten, hij strijdt tegen ons!'

De Heer steunt zijn volk. Hij bevrijdt het van onderdrukking en slavernij. Hij baant voor ons wegen waar geen wegen zijn. Hij redt ons van onze vijanden.
Daarover gaat Pasen.

Jesaja 54: 6-10

⁶Je was een verlaten, wanhopige vrouw
toen de HEER je terugriep.

Kan iemand de vrouw van zijn jeugd verstoten? – zegt je God.

⁷Ik heb je slechts een ogenblik verlaten,
maar met open armen zal ik je weer ontvangen.

⁸Ik verborg mijn gezicht voor je
in laaiende toorn, één ogenblik lang,
maar ik zal me weer over je ontfermen
met eeuwigdurende liefde,
zegt de HEER, die je vrijkoopt.

⁹Dit is voor mij als bij de vloed van Noach:
zoals ik heb gezworen dat het water van Noach
nooit meer de aarde zou overspoelen,
zo zweer ik dat mijn toorn jou niet meer treft
en dat ik je nooit meer bedreig.

¹⁰Al zouden de bergen wijken
en de heuvels wankelen,
mijn liefde zal nooit meer van jou wijken
en mijn vredesverbond is onwankelbaar
– zegt de HEER, die zich over je ontfermt.

Wij zijn de bruid van de Heer. We waren niet altijd trouw. Hij heeft ons een tijd verlaten, maar Hij wil dat we verenigd zijn. Daar heeft hij een immens grote liefde voor over. Op het joodse Pesach wordt niet voor niets uit het Hooglied gelezen. Daarover gaat Pasen.

Psalm 30: 5-6

⁵Zing voor de HEER, allen die hem trouw zijn,
loof zijn heilige naam.

⁶Zijn woede duurt een oogwenk,
zijn liefde een leven lang,
met tranen slapen we 's avonds in,
's morgens staan we juichend op.

Jesaja 55: 10-11

¹⁰Zoals regen of sneeuw neerdaalt uit de hemel
en daarheen niet terugkeert
zonder eerst de aarde te doordrenken,
haar te bevruchten en te laten gedijen,
zodat er zaad is om te zaaien en brood om te eten –
¹¹zo geldt dit ook voor het woord
dat voortkomt uit mijn mond:
het keert niet vruchteloos naar mij terug,
niet zonder eerst te doen wat ik wil
en te volbrengen wat ik gebied.

Gods woord keert niet vruchteloos terug. Hij zaait en laat het groeien. Hij geeft ons om niet te eten. Zijn woord volbrengt wat Hij gebiedt. Dat zal ook Jezus doen, die Woord van God genoemd wordt. Daarover gaat Pasen.

Ezechiël 36: 25-28

²⁵Ik zal zuiver water over jullie uitgieten om jullie te reinigen van alles wat onrein is, van al jullie afgoden. ²⁶Ik zal jullie een nieuw hart en een nieuwe geest geven, ik zal je versteende hart uit je lichaam halen en je er een levend hart voor in de plaats geven. ²⁷Ik zal jullie mijn geest geven en zorgen dat jullie volgens mijn wetten leven en mijn regels in acht nemen. ²⁸Jullie zullen in het land wonen dat ik aan je voorouders gegeven heb, jullie zullen mijn volk zijn en ik zal jullie God zijn.

Het verbond tussen God en zijn volk wordt vernieuwd. Daarover gaat Pasen.

Psalm 51: 9-11

9Neem met mij mijn zonden weg en ik word rein,
was mij en ik word witter dan sneeuw.

10Laat mij vreugde en blijdschap horen:
u hebt mij gebroken, laat mij ook juichen.

11Sluit uw ogen voor mijn zonden
en doe heel mijn schuld teniet.

Als Jezus de dood overwint, is het omdat hij ook sterker was dan de zonde. In Zijn kracht kunnen wij vergeven worden, rein worden, witter dan sneeuw. Ook daarover gaat Pasen.

Sefanja 3: 14-20

14Jubel, vrouwe Sion,
zing van vreugde, Israël,
juich met heel je hart, vrouwe Jeruzalem!

15De HEER heeft het vonnis over jou tenietgedaan
en je vijand verdreven.

De HEER, de koning van Israël, is in je midden,
je hebt geen kwaad meer te vrezen.

16Op die dag zal men tegen Jeruzalem zeggen:

‘Wees niet bang, Sion!

Laat de moed niet zinken!’

17De HEER, je God, zal in je midden zijn,
hij is de held die je bevrijdt.

Hij zal vol blijdschap zijn, verheugd over jou,
in zijn liefde zal hij zwijgen,
in zijn vreugde zal hij over je jubelen.

18Alle treurenden zal ik bijeenbrengen,
verzamelen wie op je feesten moesten ontbreken.

Hun vernedering drukte zwaar op de stad.

19 In die tijd zal ik afrekenen met je verdrukkers,
de kreupelen zal ik redden,
de verstrooiden bijeenbrengen.

En hen die in de hele wereld werden veracht
zal ik met eer en roem overladen.

20 In die tijd breng ik jullie terug.

Ik zal jullie verzamelen,
je zult met eer en roem overladen worden
door alle volken op aarde.

Met eigen ogen zullen jullie zien hoe ik je lot ten goede keer
– zegt de HEER.

Voorbij de vernedering, voorbij de vijandschap, voorbij het gebrek, voorbij de angst, de Heer is in ons midden!

Psalm 126

Toen de HEER het lot van Sion keerde,
was het of wij droomden,
2een lach vulde onze mond,
onze tong brak uit in gejuich.

Toen zeiden alle volken:

‘De HEER heeft voor hen iets groots verricht.’

3Ja, de HEER had voor ons iets groots verricht,
we waren vol vreugde.

4Keer ook nu ons lot, HEER,
zoals u water doet weerkeren in de woestijn.

5Zij die in tranen zaaien,
zullen oogsten met gejuich.

6Wie in tranen op weg gaat,
dragend de buidel met zaad,
zal thuiskomen met gejuich,
dragend de volle schoven.

Psalm 42: 2-6

2Zoals een hinde smacht
naar stromend water,
zo smacht mijn ziel
naar u, o God.

3Mijn ziel dorst naar God,
naar de levende God,
wanneer mag ik nader komen
en Gods gelaat aanschouwen?

4Tranen zijn mijn brood,
bij dag en bij nacht,

want heel de dag hoor ik zeggen:

‘Waar is dan je God?’

5Weemoed vervult mijn ziel

nu ik mij herinner hoe

ik meeliep in een dichte stoet

en optrok naar het huis van God –

een feestende menigte,

juichend en lovend.

6Wat ben je bedroefd, mijn ziel,

en onrustig in mij.

Vestig je hoop op God,

eens zal ik hem weer loven,

mijn God die mij ziet en redt.

Goede Vrijdag, Jezus aan het kruis, voorbijgangers die zeggen: waar is hij nu, je God? Pasen: de vreugde. God ziet en God redt!

Romeinen 6: 3-4

3Weet u niet dat wij die gedoopt zijn in Christus Jezus, zijn gedoopt in zijn dood? 4We zijn door de doop in zijn dood met hem begraven om, zoals Christus door de macht van de Vader uit de dood is opgewekt, een nieuw leven te leiden.

Kolossenzen 3: 1-4

1Als u nu met Christus uit de dood bent opgewekt, streef dan naar wat boven is, waar Christus zit aan de rechterhand van God. 2Richt u op wat boven is, niet op wat op aarde is. 3U bent immers gestorven, en uw leven ligt met Christus verborgen in God. 4En wanneer Christus, uw leven, verschijnt, zult ook u, samen met hem, in luister verschijnen.

Matteus 28: 1-10

1Na de sabbat, toen de ochtend van de eerste dag van de week gloorde, kwam Maria uit Magdala met de andere Maria naar het graf kijken. 2Plotseling begon de aarde hevig te beven, want een engel van de Heer daalde af uit de hemel, liep naar het graf, rolde de steen weg en ging erop zitten. 3Hij lichtte als een bliksem en zijn kleding was wit als sneeuw. 4De bewakers beefden van angst en vielen als dood neer. 5De engel richtte zich tot de vrouwen en zei: 'Wees niet bang, ik weet dat jullie Jezus, de gekruisigde, zoeken. 6Hij is niet hier, hij is immers opgestaan, zoals hij gezegd heeft. Kijk maar, dat is de plaats waar hij gelegen heeft. 7En ga nu snel naar zijn leerlingen en zeg hun: "Hij is opgestaan uit de dood, en dit moeten jullie weten: hij gaat jullie voor naar Galilea, daar zul je hem zien." Dat is wat ik jullie te zeggen had.'

8Ontzet en opgetogen verlieten ze haastig het graf om het aan zijn leerlingen te gaan vertellen. 9Op dat moment kwam Jezus hun tegemoet en groette hen. Ze liepen op hem toe, grepen zijn voeten vast en bewezen hem eer. 10Daarop zei Jezus: 'Wees niet bang. Ga mijn broeders vertellen dat ze naar Galilea moeten gaan, daar zullen ze mij zien.'

Dit paasevangelie zal op de paasmorgen in het centrum staan van de verkondiging. Gezegend Pasen. Jezus is Heer, Jezus is opgestaan!